Kocaeli Üniversitesi

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Dense İndeks Kullanarak Öğrenci Veritabanı Oluşturma

Eren Gündüzvar, Asuman Kaplan
Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Kocaeli Üniversitesi, Umuttepe Kampüsü, İzmit/KOCAELİ
190201058@kocaeli.edu.tr, 210201105@kocaeli.edu.tr

Özet

Programlama Laboratuvarı 1 – 1.projesi olan *Dense İndeks Kullanarak Öğrenci Veritabanı Oluşturma* ile proje dokümanında bulunan *'İsterler'* kısmında belirtilenlerden yola çıkılarak öğrenci bilgileri binary dosya formatinda saklayan ve gerektiğinde bu bilgileri txt formatındaki indeks dosyasında gösterebilen bir veritabani uygulamasi geliştirilmiştir.

Bu proje için kullanılabilecek dil olarak C programlama dili belirlenmiş olup geliştirme ortamı olarak "Code Blocks 20.03" ortamı seçilmiş ve işlemler için "stdio.h" v "stdlib.h" kütüphanelerinden yararlanılmıştır.

Kütüphanenin kullanımı süre zarfında kaynakçada belirtilen kaynaklardan öğrenilmiştir. Kodun okunaklı olmasına özen gösterilmiştir ve gereken yerlerde düzeltmeler yapılarak daha kısa ve öz bir proje çıkarılmaya çalışılmıştır.

1.GİRİŞ

C Programlama Dili AT&T Bell laboratuvarlarında, Ken Thompson ve Dennis Ritchie tarafından UNIX İşletim Sistemi' ni geliştirebilmek amacıyla B dilinden türetilmiş yapısal bir programlama dilidir. Geliştirilme tarihi 1972 olmasına rağmen yayılıp

yaygınlaşması Brian Kernighan ve Dennis M. Ritchie tarafından yayımlanan "C Programlama Dili" kitabından sonra hızlanmıştır. Günümüzde neredeyse tüm işletim sistemlerinin (Microsoft Windows, GNU/Linux, *BSD,Minix) yapımında %95' lere varan oranda kullanılmış, hâlen daha sistem, sürücü yazılımı, işletim sistemi modülleri ve hız gereken her yerde kullanılan oldukça yaygın ve sınırları belirsiz oldukça keskin bir dildir. Keskinliği, programcıya sonsuz özgürlüğün yanında çok büyük hatalar yapabilme olanağı sağlamasıdır.

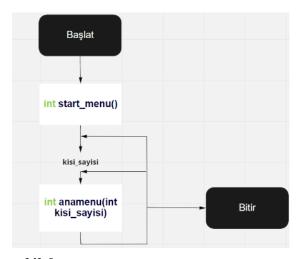
C programlama dili düşük seviyeli dillere oranla daha anlaşılır , çok yüksek seviyeli dillere oranla daha fazla esnek bir dil olması sebebiyle arada bir noktada denilebilir. C dili makine diline yakın olması sebebiyle hem donanıma hitap eder hem de uygulama geliştirmede kullanılır. C ile programlamada bilgisayara daha fazla hakimiyet vardır , daha az hazır fonksiyon ve kütüphane vardır. Bundan dolayı donanım hesaba katılarak programlama yapılması gerekir.

2.YÖNTEM

Proje kapsamında veri dosyasında bir okuldaki öğrencilere ait notların saklanması istenmiştir.İndeks ve Veri dosyaları oluşturulmuştur. Her bir öğrencinin bilgileri *struct* yapılarında saklanmıştır.

İlk olarak öğrenci numarasının tutması için 'ogr no', ders kodunu tutması için 'ders kodu', puanı tutması için 'puan' ve anahtarı tutması için 'anahtar' adında dört değişken içeren 'studentinfo' adındaki struct oluşturulmuştur.Kullanıcının konsol üzerinden seçeceği seçenekle kullanıcının istediği fonksiyon Switch-Case yöntemiyle çalıştırılacaktır. Kullanıcıya anlaşılması kolay bir arayüz sunup sadece istediği fonksiyonu çağırma imkanı sağlanmıştır. Programın çalısma hızını arttırarak kullanıcıya istediği işlemi en kısa sürede yapabilme, programdan seçeceği fonksiyon sayesinde çıkabilme imkanı tanınmıştır.

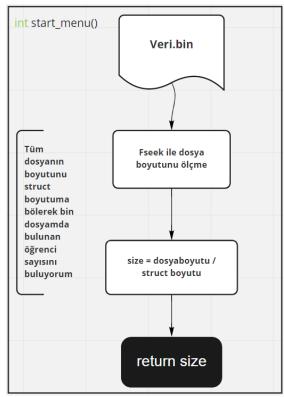
Hazırlanan programda 10 adet fonksiyon kullanılmıştır.

şekil-0

2.1 int start_menu()

Kullanıcıdan girdi almadan önce işlemlerde struct dizisi açarken kullanılacak öğrenci sayısı değerini ölçmek adına start_menu() fonksiyonu açılmıştır. Bu fonksiyon binary formatında yazılmış veri dosyasında *fseek()* aracılığı ile gezip *ftell()* ve *size of()* kullanarak veri dosyasındaki öğrenci sayısını kullanıcıya vermektedir.

şekil-1

2.2. int anamenu(int kisi_sayisi)

Programın tamamının ilk "*start_menu()*" fonksiyonundan geçtikten sonra döngüde olduğu fonksiyondur. Döngünün içinde *switch-case* ile fonksiyon seçimi yapılmıştır.

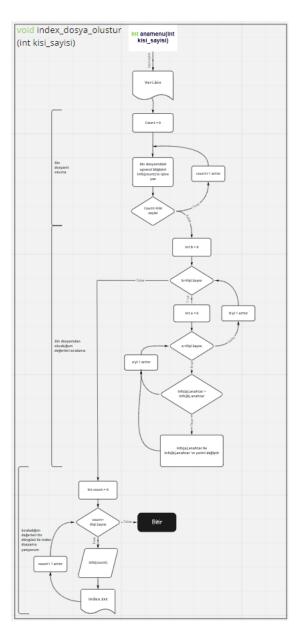

şekil-2

2.3 void index_dosya_olustur (int kisi sayisi)

Bu fonksiyon binary dosyası içinden okunan öğrenci bilgilerini structın içine yerleştirdikten sonra for döngüsü içerisinde öğrenci bilgilerini anahtar değerlerine göre küçükten büyüğe sıralamaktadır.

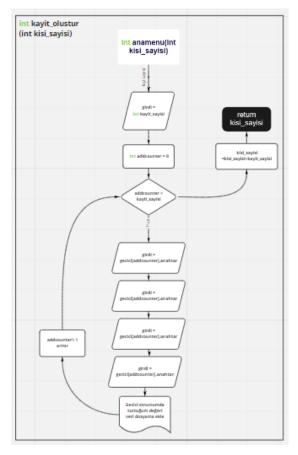
Daha sonrasında yine for döngüsü aracılığı ile sıraladığı değerleri "*index.txt*" dosyasına yazdırmaktadır.

şekil-3

2.4 int kayit olustur (int kisi sayisi)

Dizinin dinamik olabilmesi için hem halihazırdaki öğrenci sayısını isteyen hem de işlem bittikten sonra öğrenci sayısının artırılması için diziyi döndüren kayit_olustur() fonksiyonu oluşturulmuştur.

şekil-4

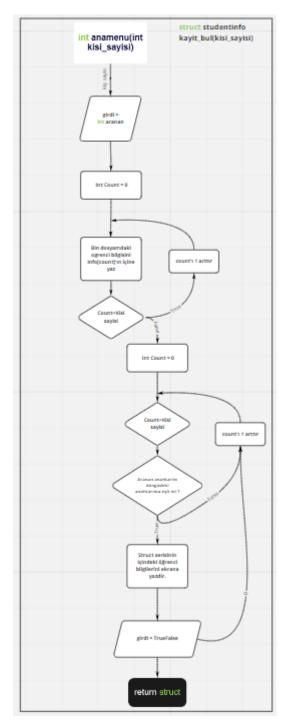
2.5 struct studentinfo kayit bul(kisi sayisi)

Bu fonksiyonda kullanıcıdan, aranan "öğrenci anahtarı" alındıktan sonra binary dosyası for döngüsüyle okunmaktadır. For döngüsü içerisindeki okunma metodu sırasında aranılan anahtar değere sahip bir öğrenci bulunduğu zaman kullanıcıya bulunan öğrencinin bilgileri çıktı olarak verilmektedir.

Eğer kullanıcının aradığı öğrenci çıktısı verilmiş olan öğrenci ise öğrencinin tüm bilgileri verilerek fonksiyondan çıkılmaktadır.

Eğer aranılan öğrenci çıktısı verilen öğrenci değilse for metoduna devam edilip aramaya devam edilmektedir.

Fonksiyon bittiğinde ise kişi sayısı eklenen kayıt sayısı kadar arttırılır.

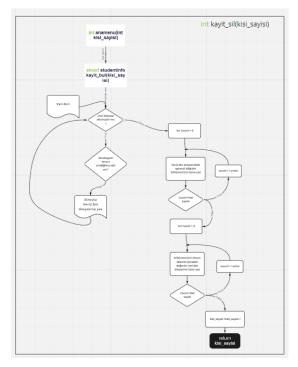
şekil-5

2.6 int kayit sil(kisi sayisi)

Bu fonksiyonda kayit_bul (kisi_sayisi) fonksiyonu kullanılarak kaydı silinmek istenen öğrenci bulunmaktadır.

Daha sonrasında veri dosyası okunarak aranılan öğrenci hariç diğer tüm öğrencilerin bilgileri oluşturulan diğer binary dosyasına yazılır.

Veri dosyasında okunacak öğrenci kalmadığında iki dosya da kapatılır ve tekrar farklı formatlarda açılıp ekstra binary dosyası, veri dosyasına yazılır. Sonrasında ekstra binary dosyası silinir. Fonksiyon bittiğinde ise kişi sayısı bir azaltılır.

şekil-6

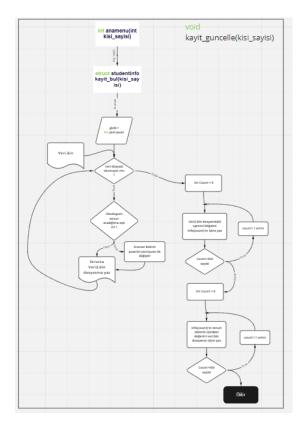
2.7 void kayit_guncelle(kisi_sayisi)

Bu fonksiyonda kayit_bul(kisi_sayisi) fonksiyonu kullanılarak puanı değiştirilmek istenen öğrenci bulunmaktadır.

Daha sonrasında veri dosyası okunarak aranılan öğrenci hariç diğer tüm öğrencilerin bilgileri oluşturulan diğer binary dosyasına yazılır.

Aranılan öğrenci bulunduğunda ise kullanıcıdan yeni puan değeri istenilir. Diğer öğrencilerin yazıldığı diğer binary dosyasına aranılan öğrenci yeni puanıyla yazılır.

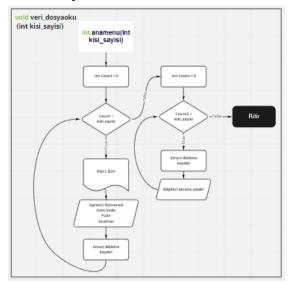
Veri dosyasında okunacak öğrenci kalmadığında iki dosya da kapatılır ve tekrar farklı formatlarda açılıp ekstra binary dosyası, veri dosyasına yazılır. Ekstra binary dosyası silinir.

şekil-7

2.8 void veri_dosyaoku (int kisi_sayisi)

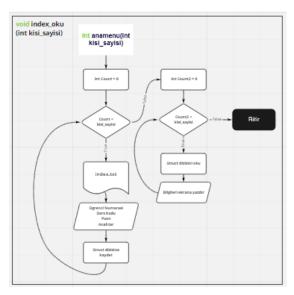
Bu fonksiyon veri dosyasının içindeki öğrenci bilgilerini for döngüsüyle almakta ve ekrana yazdırmaktadır.

şekil-8

2.9 void index oku(int kisi sayisi)

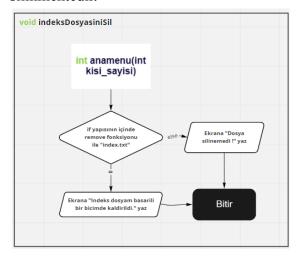
Bu fonksiyon indeks dosyasının içindeki öğrenci bilgilerini for döngüsüyle almakta ve ekrana yazdırmaktadır.

şekil-9

2.10 void indeksDosyasiniSil()

Remove fonksiyonu ile indeks dosyası silinmektedir.

şekil-10

3.DENEYSEL SONUÇLAR

3.1 Ana Ekran

```
PROGRAM BASLADI
studentinfo struct sekli ile yazilmis dosyaniz okunuyor
Bin dosyanizin icerisindeki kisi sayisi: 50

Gerceklestirmek istediginiz fonksiyonun kare icerisindeki numarasini giriniz.
indexDosyasiOlustur: [1]
kayittsle: [2]
kayittsle: [3]
kayittsle: [4]
kayittsle: [5]
veriDosyasiniGoster: [6]
indeksDosyasiniGoster: [7]
indeksDosyasiniGoster: [7]
indeksDosyasiniSil: [8]
programiRopat: [9]
```

3.2 İndeks Dosya Oluştur

```
Gerceklestirmek istediginiz fonksiyonun kare icerisindeki numarasini giriniz.
indexDosyasiolustur: [1]
kayitEkle: [2]
kayitBul: [3]
kayitSil: [4]
kayitGuncelle: [5]
veriDosyasiniGoster: [6]
indexBosyasiniGoster: [7]
indekSDosyasiniSil: [8]
programiKapat: [9]

1
Sectigin islem numarasi 1
Sectiginiz islem indexDosyasiolustur:
50 kisilik bir seriyi indexliyorum
```

3.3 Kayıt Ekle

```
Gerceklestirmek istediginiz fonksiyonun kare icerisindeki numarasini giriniz.
indexbosyasiOlustur: [1]
kayittiku: [2]
kayittiku: [3]
kayittil: [4]
kayittil: [5]
kayittouncelle: [5]
veriDosyasiniGoster: [6]
indeksDosyasiniGoster: [7]
indeksDosyasiniGoster: [7]
indeksDosyasiniSi1: [8]
programiKapat: [9]

2
Sectigin islem numarasi 2
Sectigini islem kayittikle:
Kac kisilik kayit eklemek istiyorsunuz ?
1
Veri dosyas|4na 1 kisi ekliyorsunuz
Ogrencinin anahtari:
15
Ogrencinin numarasi:
290
Ogrencinin ders kodu:
101
Ogrencinin puani:
85
```

3.4 Kayıt Bul

```
Gerceklestirmek istediginiz fonksiyonun kare icerisindeki numarasini giriniz.
indoxboyasiDlustur: [1]
kayittikl: [2]
kayittikl: [3]
kayittikl: [4]
kayittoin: [6]
veriDosyasiniGoster: [6]
indoksiboyasiniGoster: [7]
indoksiboyasiniSoster: [8]
programikapat: [9]

3
Sectigin islem numarasi 3
Sectigini islem kayittul:
Aranan ogrenoi annatarini giriniz
15
Aranan ogrenoi annatarini giriniz
15
Aradiginiz kisi bu mu :
Ogrenoi numaram 230 ||ogrenoi ders kodum 101 ||ogrenoi puanim 85 ||ogrenoi annatarim 15
Aradiginiz kisi buysa '1' aradiginiz kisi bu degilse '2' giriniz
1
Aranan kisi bulundu.
```

3.5 Kayıt Sil

```
Gerceklestirmek istediginiz fonksiyonun kare icerisindeki numarasini giriniz.
indexbosyasiOlustur: [2]
kayittBul: [3]
kayittBul: [4]
kayittGuncelle: [5]
veriDosyasiniGoster: [6]
indekSbosyasiniGoster: [6]
indekSbosyasiniGoster: [7]
indekSbosyasiniSiI: [8]
programiKapat: [9]

4
Sectigini islem numarasi 4
Sectiginiz islem kayittSiI:
Aranan ogrenci anahtarini giriniz
15
Aranan ogrenci anahtarini giriniz
15
Aradiginiz kisi bu mu:
Ogrenci numaram 290 || ogrenci ders kodum 101 || ogrenci puanim 85 || ogrenci anahtarim 15
Aradiginiz kisi buyma '1' aradiginiz kisi bu degilse '2' giriniz
1
Aranan kisi bulundu.
Kayit silme islemi basarili.
```

3.6 Kayıt Güncelle

```
Gerceklestirmek istediginiz fonksiyonun kare icerisindeki numarasini giriniz.
indexNosyasiOlustur: [1]
kayitEkle: [2]
kayitEkle: [3]
kayitSil: [4]
kayitGuncelle: [5]
veriDosyasiniGoster: [6]
indexNosyasiniGoster: [7]
indexNosyasiniGoster: [8]
orogramiKapat: [9]

5
Sectigin islem numarasi 5
Sectiginiz islem kayitGuncelle:
Aranan ogrenci anahtarini giriniz
38
Aradiginiz kisi bu mu:
Ogrenci numaram 86 ||ogrenci ders kodum 76 ||ogrenci puanim 70 ||ogrenci anahtarim 38
Aradiginiz kisi buysa '1' aradiginiz kisi bu degilse '2' giriniz
1
Aranan kisi bulundu.
Yeni puani giriniz: 65
Puan degistirildi
```

3.7 Veri Dosyasını Göster

3.8 İndeks Dosyasını Göster

3.9 İndeks Dosyasını Sil

```
Gerceklestirmek istediginiz fonksiyonun kare icerisindeki numarasini giriniz.
indexDosyasiolustur: [1]
kayitEkle: [2]
kayitBul: [3]
kayitSil: [4]
kayitGule: [5]
veriDosyasiniGoster: [6]
indexDosyasiniGoster: [7]
indexSobyasiniSil: [8]
programiKapat: [9]

8
Sectigin islem numarasi 8
Sectiginiz islem indekSDosyasiniSil:
Indeks dosyam basarili bir bicimde kaldirildi.
```

3.10 Programı Kapat

```
Gerceklestirmek istediginiz fonksiyonun kare icerisindeki numarasini giriniz.
indexDosyasiolustur: [1]
kayitEkle: [2]
kayitEkle: [3]
kayitSil: [4]
kayitSil: [5]
veriDosyasiniGoster: [6]
indeksDosyasiniGoster: [7]
indeksDosyasiniGoster: [7]
indeksDosyasiniSil: [8]
programiKapat: [9]

9
Sectigin islem numarasi 9
Program kapatiliyor...
Process returned 0 (0x0) execution time : 127.702 s
Process any key to continue.
```

4.SONUC

Projede amaç olarak belirlenen C dilinde dosyalama fonksiyonları araştırılmış ve pratiği yapılmıştır. Yoğun İndeks(Dense İndeks) yapısı içinde struct tanımlanarak binary dosyalarının ve text dosyalarının kullanıldığı bir "Öğrenci Veritabanı" uygulaması geliştirilmiştir.

Programlama Laboratuvarı-I dersinde nasıl bir yol izlenmesi gerektiği aynı zamanda C dilinde dense indeks işlemlerinin nasıl yapılacağı, girdilerin binary formatına ve txt formatına nasıl işleneceği, bu formatlardan nasıl bilgi alınacağı öğrenilmiştir.

5-KAYNAKÇA

- 1-https://tr.wikipedia.org/wiki/C_(program lama dili)
- 2-https://kadir-alan.medium.com/bir-c-pro gramlama-dili-sorunsalı-nerede-kullanacağ ım-bunu-5071d53748fd
- 3-https://www.udemy.com/course/yazilimc i-olma-kursu/learn/lecture/17018734?start =0#overview
- 4-<u>https://www.lucidchart.com/pages/whatis-a-flowchart-tutorial#section 3</u>
- 5-<u>https://www.tutorialspoint.com/c_standa</u> rd_library/c_function_fread.htm
- 6-https://stackoverflow.com/questions/332 52160/how-to-read-from-binary-file-to-a-t ext-file-in-c
- 7-https://beginnersbook.com/2014/01/c-arr ays-example/#:~:text=How%20to%20acce ss%20element%20of,nth%20element%20o f%20an%20array
- 8-https://stackoverflow.com/questions/427 12585/read-index-of-array-from-function https://www.bilgigunlugum.net/prog/cprog/c_stdkut/stdio/scanf
- 9-https://www.tutorialspoint.com/cprogramming/index.htm
- 10-<u>https://www.programiz.com/c-programming/c-goto-statement</u>

11-<u>https://www.codegrepper.com/code-examples/c/how+to+check+the+size+of+a+binary+file+c</u>